

19 november 2005, p. 10

DAMMY LANCEERT WEBSITE OM LOTGENOTEN OP IDEEËN TE BRENGEN

‘Er is leven na de rolstoel’

Stel: u belandt in een rolstoel, wordt dakloos én moet leven met helse pijn. Een mens zou voor minder het hoofd laten hangen. Juist dat doet Dammy (55) niet. De taai tante heeft haar aards paradijs gevonden op een Gentse camping, trekt nog alleen door Europa en lanceerde nu ook een website voor lotgenoten. ‘Niet voor zagers en klagers, maar om mensen op ideeën te brengen.’

Eigen berichtgeving

Kris Hendrickx

Ergens op een Gents stukje niemandsland, tussen Blaarmeersen en de spoorweg, woont Dammy. Anderhalf jaar woont ze er nu in haar stacaravan. In het tuinhuisje staat de rolwagen geparkeerd. Op luttele meters van de caravan, op het eind van een houten helling, de bestelwagen met lift. Samen vormen ze haar vervangbenen, haar vrijheid om te gaan waar zij dat wil. “Besseffen dat je een rolstoelpatiënt wordt en zult blijven is verschrikkelijk”, zegt Dammy. “Maar zo kan ik tenminste weer van het leven genieten. Ik kan er zo goed mee omweg dat ik zelfs een goede danser ben geworden. Dankzij mijn hooglaagsysteem zit ik gewoon aan de toog van het café met mijn maten. En als ik poepeloere ben, slaap ik in de bestelwagen voor het café.”

Dammy lijdt aan een chronische ziekte die haar wervelkolom doet aftakelen. Op de koop toe heeft ze ook nog eens artritis. “Dat kind zal nog veel afzien in haar leven”, zei de dokter toen op de leeftijd van negen jaar duidelijk werd met welke problemen Dammy kampte. De toekomst gaf hem gelijk. De vrouw

leerde leven met steeds meer pijn, ging met een stok lopen en koos drie jaar geleden noodgedwongen voor de rolstoel. “Er zijn veel mensen in mijn geval die je niet of nauwelijks ziet. Ze blijven binnen uit schaamte om zich te tonen. Of ik zie ze voetje voor voetje over het trottoir schuifelen, het gezicht verbeten van de pijn. Voor een rol-

‘Veel mensen in mijn toestand schamen zich voor een rolstoel. In katholiek Vlaanderen lijkt het motto nog altijd: aanvaard je lijden

stoel zijn ze te beschaamd. In ons katholieke Vlaanderen lijkt het motto nog altijd: aanvaard je lijden, bijt op je tanden. Ik surf wat af op het internet en op forums van chronisch zieken zie ik dat de hele tijd terugkomen. Klaagzangen en litanieën van aanvaarding en boete.”

De ziekte kreeg Dammy niet klein, zelfs niet toen ze twee jaar

geleden dakloos werd, nota bene door toedoen van een sociaal assistente van de stad. “Ik werd een aangepaste woning beloofd op voorwaarde dat ik mijn appartementje verkocht. Ik verkocht, maar de belofte was plots vergeten. Uiteindelijk kreeg ik toch een beschimmeld appartement aangeboden. Terwijl een uil weet dat een artritispatiënt niet tegen vocht kan!”

Dammy wordt dakloos, gaat een maand lang in het Gentse Formule 1-hotel logeren en belandt ten slotte op camping Artevelde. Ze logeert een tijdje in een trekcaravan en besluit uiteindelijk dat de camping en een stacaravan voortaan haar thuis worden. “Ik loop hier de gezonde mensen niet in de weg, het is rustig en in mijn caravan heb ik geen plaats om te vallen”, grijnst ze. Het caravaninterieur verraaft een bezige bewoner: rond de elektrische relax is een minikantoor opgebouwd, de rekken staan vol boeken en muziek, een fles wijn wacht op de volgende vriend die langskomt.

Dammy kampeert nog in haar zomercaravan als er in 2003 een vorstperiode op til staat. Ze besluit te vluchten naar het zuiden, naar de landen die ze zo goed kent van de honderden lifttreinen in de jaren zeventig. De alleenreizende gehandicapte ontpopt zich tot dé at-

■ Dammy (l.) woont in een caravanpark en heeft daar haar vrijheid en vrienden gevonden. ‘Het is niet omdat ik in een rolstoel zit dat ik me moet laten doen. Ik heb vervelende mensen aan de deur gezet. Sinds ik in een rolstoel zit heb ik minder maar betere vrienden.’ (Foto Yann Bertrand.)

tractie van een Spaanse camping, ze trekt verder naar een hotel in Portugal. “Ik heb daar een breakdancer leren kennen die de kost verdiende met dansen, een vree schone mulat. Na een week kwam hij bekennen dat hij met een terugkerende nachtmerrie kampte sinds hij danser was geworden: hij zag zichzelf in een rolstoel belanden. ‘Sinds ik jou hier heb bezig gezien, droom ik niet meer van rolstoelen’, vertelde hij. ‘There’s a life after the wheelchair.’” De zin werd Dammy’s levensmotto.

Dat er leven is na de rolstoel is het basisidee achter www.krakendekarkassenopwielen.be. De site is een verzameling van verhalen uit Dammy’s leven, doorspekt met

raadgevingen (zo zijn er de tien geboden voor de alleenstaande rolstoelkampeerder of de Gentse cafés waar rolstoelgebruikers welkom zijn) en rolstoelcartoons van Kamagurka. Met de website hoopt Dammy lotgenoten op ideeën te brengen. “Soms gaat dat over heel banale dingen. Er zijn bijvoorbeeld heel weinig mensen over een hooglaagsysteem beschikken. Terwijl dat een wereld van verschil maakt. Een rolstoelgebruiker die een halve meter onder de rest blijft, hoort er niet bij. Nu kan ik gewoon zelf geld uit de muur halen of mensen in de ogen kijken.”

Dammy’s levensverhaal is er een van leven met pijn. “Met Meneer Pijn heb ik een vaste relatie die al

even oud is als mijn leven zelf”, schrijft Dammy op haar website. “Pijn is in de eerste plaats uitputtend”, vindt Dammy. “Je stopt enorm veel energie in het zoeken naar dingen die je kunt doen zodat je de pijn vergeet. En je moet het alleen doen: pijn is de enige emotie die je niet kunt delen.” Om de pijn te vergeten, kan Dammy terughalen op een goede kinesist en een reeks pijnstillers, waarin haar jointje een vaste plaats heeft. “Cannabis is een fantastische pijnstiller”, weet ze. De medische wereld deelt dat inzicht ondertussen. Als Dammy vandaag naar een Nederlandse koffieshop trekt, krijgt ze dan ook korting op vertoon van een doktersattest.

De ziekte veranderde Dammy’s huis, haar lichaam én haar vriendenkring. “Als het slecht gaat, gebeurt er iets vreemds met je vrienden. Er zijn mensen die je opeens laten vallen alsof ze bang zijn voor je. Anderen komen dan weer heel opdringerig ‘helpen’ of hun frustraties bij je afladen. Je wordt niet alleen fysiek maar ook sociaal afhankelijker, vooral in het begin voelde ik me vaak gevangen. Ondertussen ben ik daar over. Het is niet omdat ik in een rolstoel zit dat ik me moet laten doen. Ik heb vervelende mensen aan de deur gezet. Sinds ik in een rolstoel zit heb ik minder maar betere vrienden.”